

АНАЛИЗА ЕФЕКТА

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Важећим Законом о туризму ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009, 88/2010, 99/2011 - др. закон, 93/2012 и 84/2015, регулисана је област туризма и угоститељства, међутим имајући у виду, како регулативу Европске уније, регулативу развијених туристичких земаља у окружењу, тако и степен достигнутог развоја туризма и угоститељства, односно, туристичке и угоститељске привреде у Републици Србији, створили су се услови, да се ова област системски регулише са два закона – Законом о туризму и Законом о угоститељству.

Предлог закона о туризму настао је као резултат анализе стања на туристичком тржишту и сагледавања проблема са којим се суочавају актери туристичке привреде, као и други субјекти који обављају привредну делатност, која је непосредно повезана са туризмом.

Анализа примене досадшњих законских решења у области туризма указала је на постојање проблема недовољне координације рада свих актера јавног (национални, регионални и локални ниво) и приватног сектора у туризму што је неповољно утицало на конкурентност Републике Србије као туристичке дестинације. Конкурентска позиција Србије као туристичке дестинације обухваћена је и Индексом конкурентности у туризму Светског економског форума. Према последњем извештају из 2017. године Србија заузима 95. место од укупно 136 земаља (пад са 89. места из 2013. године). Такође, анализе су указале и на одсуство усклађености планирања и програмирања активности и расположивих ресурса на свим нивоима.

Осим тога, један од кључних проблема са којима се суочава делатност туризма је висок степен сиве економије посебно у делу организовања туристичких путовања, било да је реч о туристичким агенцијама (организаорима туристичких путовања и посредницима) било да је реч о организовању путовања за сопствене потребе.

Надаље, анализа и примена постојећих законских решења указала је на проблеме недовољне заштите путника (потрошача) у области туризма, посебно када је реч о реализацији туристичких путовања од стране организатора туристичких путовања и посредника, дефинисања програма путовања и електронске продаје туристичких путовања, начину дефинисања и истицања цена и довођења у заблуду путника, могућности рекламација и др.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Основи циљ доношења Нацрта закона је усклађивање са законодавством Европске уније и то са Директивом (ЕУ) број 2015/2302, која се односи на организована путовања и повезане туристичке аранжмане на који начин је у потпуности дошло до транспоновања (увођења) ове Директиве у правни систем Републике Србије. Уједно је извршено и усаглашавање са одредбама других прописа, пре свега Закона о заштити потрошача, са прецизнијим дефинисањем одредаба којима се обезбеђује већа заштите

корисника туристичких услуга, са Законом о инспекцијском надзору, као и са Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период 2016. – 2025,

Кључни циљ Закона о туризму је унапређење и координације рада свих актера јавног (национални, регионални и локални ниво) и приватног сектора у туризму ради унапређења конкурентности Републике Србије као туристичке дестинације, као и постизања бољих синергетских ефеката те рационалнијег трошења ограничених буџетских средстава на свим нивоима у циљу постизања максималних резултата дефинисаних Стратегијом развоја туризма 2016-2025. године. У циљу ефикаснијег остваривања овог примарног задатка, извршено је прецизирање права, обавеза и одговорности туристичких организација на свим нивоима (национални, регионални и локални). Унапређење координације свих актера туристичке привреде стећи ће се услови за остваривање циљева када је реч о броју долазака и ноћења домаћих и страних туриста, као и девизног прилива од туризма (наредна табела приказује пројектоване циљеве за период до 2020. и од 2020. до 2025. године.

	ПРОЈЕКЦИЈЕ			ПРОСЕЧНЕ ГОДИШЊЕ СТОПЕ РАСТА (у %)		
	2017	2020	2025	2020/ 2015	2025/ 2020	2025/ 2015
Доласци укупно (домаћи и страни)*	3.085.866	3.689.000	4.713.179	8,6	5,0	6,8
Ноћења укупно (домаћи и страни)*	8.325.144	9.607.926	14.840.134	7,6	9,1	8,4
Доласци - домаћи *	1.588.693	1.975.221	2.373.449	8,6	3,7	6,1
Доласци - страни*	1.497.173	1.713.780	2.339.730	8,6	6,4	7,5
Ноћења - домаћи*	5.150.017	5.200.000	6.600.000	4,1	4,8	4,5
Ноћења - страни*	3.175.127	4.300.000	8.100.000	12,3	13,5	12,9

У Републици Србији је за првих пет месеци 2018. године, у односу на исти период 2017. године, укупан број долазака туриста већи за 11% (домаћих туриста за 10%, а страних за 14%), а број укупних ноћења већи је за 12% (број ноћења домаћих туриста већи је за 11%, а број ноћења страних туриста већи је за 14%).

Истовремено, очекује се и повећање девизног прилива од туризма у висини од око 15% годишње (у 2017. години девизни прилив је износио 1,2 милијарди евра што је представљало раст у висини од 13.5% у односу на 2016. године; у прва четири месеца 2018. године забележен је раст девизног прилива у еврима у висини од 14% у односу на исти период 2017. године).

Један од приоритетних циљева је сузбијање сиве економије, у свим делатностима, које закон уређује и успостављање таквог правног оквира који би пружио пуну подршку успешном и ефикасном управљању развојем туризма и који би обезбедио усаглашеност свих закона, којима се регулише област туризма. Усаглашавање са Законом о инспекцијском надзору (посебно у погледу мера које прописује записником, као и код изрицања превентивних и други мера) условило је прописивање ширих, односно нових овлашћења туристичких инспектора, али и других инспектора којима је поверен надзор над извршењем закона што ће у значајној мери утицати на смањење сиве економије. Последишно, у наредном периоду очекују се појачане контроле пословања туристичких агенција (уговори, плаћања, издавање фискалних рачуна и др.), рада туристичких водича, али и путовања за сопствене

потребе. Показатељи успеха предложених решења огледаће се у повећању броја и вредности реализованих путовања организованих путем туристичких агенција, као и регистрованог промета туристичких агенција, броја и вредности путовања организованих за сопствене потребе и др. Што се тиче овлашћења туристичког инспектора уведена је и могућност да инспектор наступи као анонимни корисник услуге што представља новину из позитивних примера европске праксе.

Додатно се уводи могућност подстицајних мера, ради усмеравања и подстицања развоја туризма у буџету Републике Србије и за: учешће у финансирању унапређења еколошких стандарда, енергетске ефикасности, коришења обновљивих извора енергије, учешће у финансирању унапређења дигитализације и других иновативних решења, а у циљу унапређења туризма, а у складу са најновијим трендовима на међународном тржишту и препорукама Светске туристичке организације УН.

Поред раније дефинисаних (прописаних) послова ТОС-а, прецизира се надлежност ТОС-а у изради предлога Стратегијског маркетинг плана, даље, по угледу на туристички развијене земље ЕУ, као и земље окружења, ближе се уређује координација рада локалних туристичких организација и туристичких организација АП од стране ТОС-а, ради ефикаснијег вођења маркетиншке политике на тржиштима од интереса за развој туризма Републике Србије која су као таква дефинисана Стратегијом развоја туризма РС од 2016. – 2025. године.

Туристичка организација, на прописан начин, може са другом туристичком организацијом, привредним друштвом, другим правним лицем и предузетником који обавља делатност из одређене области, основати организацију за оперативне, маркетиншке и промотивне послове.

Прописивањем услова које у реализацији туристичких путовања треба да испуне организације у реализацији путовања за сопствене потребе (синикалне организације, организације пензионера, различита удружења и др.) доћи ће до транспарентнијег пружања ових услуга, смањења злоупотреба од пружања туристичких услуга стране наведених организација, као и унапређења безбедности и квалитета у реализацији путовања, односно, смањења сиве економије у овој области, као и повећања квалитета и сигурности за кориснике услуга.

Код туристичких професија први пут се уводи могућност полагања испита за туристичке водиче на знаковном језику, који ће се сматрати страним језиком чиме се поспешује инклузивност туризма у Републици Србији. Прописује се рок важења легитимација за туристичке водиче и туристичке пратиоце на 10 година. Нацртом закона прецизирано је и да прописани услов „знање страног језика“ не може бити знање српског језика. Такође, дата је пуна дефиниција активног знања страног језика.

Код изнајмљивања моторног возила (rent-a-car услуга), осим услова који су прописани за пословање и евиденцију возила из возног парка, посебно је прописано да возило не може да буде старије од пет година, рачунајући време од дана прве регистрације а пружалац услуга мора да има најмање пет регистрованих моторних возила за пружање услуге rent-a-car.

У погледу казних одредби није дошло до већих одступања, изузетно у категорију запрећених већих казни сврстана су она лица или субјекти који раде бесправно, наступају „преварно“, односно обмањујуће и сл. Такође, прописане су

казнене одредбе, односно прекршајна одговорност за одговорна лица у државном органу и јединици локалне самоуправе, као и за правне лица која обављају послове туристичких организација.

Може се рећи да ће стварањем услова за бржи развој туризма, његови ефекти постати све бројнији и хетерогенији и имати позитиван утицај на привредни развој (бројне привредне и непривредне активности) путем којих се осварују одређени циљеви економског и друштвеног развоја у целини. Осим што развој туризма има велики значај као потенцијал привредног раста и развоја, креирање нове додатне вредности и новог запошљавања он има велики утицаја на побољшање и стално унапређење имиџа земље.

3. Друге могућности за решавање проблема

Анализе уочених проблема, као и најбоља пракса европских земаља, јасно је указала на потребу унапређивања регулаторног оквира односно доношења новог прописа, те се пошло од чињенице да је једина могућност за решавање уочених проблема (којима се Нацрт закона бави) управо доношење новог Закона о туризму, имајући у виду да се предложене измене односе на унапређење области где су проблеми и уочени.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема

Имајући у виду регулативу развијених туристичких земаља ЕУ, а посебно земаља у окружењу (Хрватска, Словенија, Грчка, Бугарска, Македонија и др.), степен достигнутог развоја туризма и угоститељства, односно, туристичке и угоститељске привреде у Републици Србији, специфичност и комплексност савременог туризма и угоститељства, као и захтеве угоститељске привреде Републике Србије (изнете на седницама Националног савета за развој туризма у периоду од 2015. до 2018. године, као и закључке 50. и 51. Скупштине пословног удружења угоститељске привреде Србије - ХОРЕС), стекли су се услови, да се ове две привредне области системски регулишу са два засебна закона – Законом о туризму и Законом о угоститељству.

Доношењем овог закона унапредиће се услови за подизање степена конкурентности Србије као туристичке дестинације, побољшаће се ниво стандарда квалитета у пружању услуга у туристичкој делатности, доћи ће до сузбијања сиве економије, а истовремено ће се извршити усклађивање са Директивом (ЕУ) 2015/2302 Европског парламента и Савета од 25. новембра 2015. о путовањима у пакет аранжманима и повезаним путним аранжманима, о измени Уредбе (ЕЗ) бр. 2006/2004 и Директиве 2011/83/ЕУ Европског парламента и Савета (Directive (EU) 2015/2302 of the European parliament and of the Council of 25 November 2015 on package travel and linked travel arrangements, amending Regulation (EC) No 2006/2004 and Directive 2011/83/EU of the European Parliament and of the Council)), на који начин је у потпуности дошло до транспоновања (увођења) ове Директиве у правни систем Републике Србије.

5. На кога ће и како утицати предложена решења

Туризам има вишеструке ефекте на привредни развој, пре свега, оних привредних делатности које учествују у остваривању потреба домаћих и страних туриста.

Директни ефекти туризма:

- 1) угоститељство – хотелијерство и остали облици смештаја и исхране;
- 2) туристичко посредовање – туристичке агенције и други посредници у реализацији туристичког промета;
- 3) саобраћај – сви видови саобраћаја намењени превозу домаћих и страних туриста и то како у јавном саобраћају, тако и у превозу за сопствене потребе (посебно аутомобилима);
- 4) трговина - конкурентност једне туристичке земље у великој мери зависи од асортимана разних врста производа, а посебно сувенира који се пласирају домаћим и страним туристима, као и разне врсте прехранбених и других производа и специфичних квалитетних финалних производа било домаће или стране производње;
- 5) спорт – широк комплекс разних врста спортских терена и wellness и спа центара који су важни за масовну активну рекреацију, као и припрему професионалних спортиста у туристичким местима;
- 6) посебни центри намењени организацији конгреса и разних других скупова из области науке, културе, образовања, политике и сл;
- 7) разне активности које се третирају као комуналне делатности у туристичким местима, а које пружају директне услуге домаћим и страним туристима и од чијег квалитета у великој мери зависи квалитет туристичке понуде туристичког места (уређеност зелених површина, паркинг простора, површина за забаву и разоноду, водоснабдевање, снабдевање електричном енергијом, гасом и др);
- 8) опремљеност главних саобраћајница у друмском саобраћају бензинским пумпама са широким асортиманом производа, опремљеност аеродрома, речних лука за прихват крузера, уређеност марина за индивидуална пловила и сл;
- 9) квалитетне медицинске услуге од једноставнијих до најсложенијих у оквиру клиничких центара и самосталних приватних здравствених установа;
- 10) разне врсте културних манифестација, фестивала и других догађаја (БЕМУС, ЕХИТ, Гуча и др);
- 11) врхунски спортски догађаји европског и светског значаја.

Индиректни ефекти туризма:

- 1) пољопривреда - пласман пољопривредних производа без ограничења од стране ЕУ или других организација, од огромног је значаја, јер многи од ових производа (нарочито прехранбених) не би могли, према светским стандардима, да нађу пласман на светском тржишту због разних ограничења;
- 2) индустрија - артикли широке потрошње активирају многе индустријске гране које своје производе пласирају преко угоститељства или директно домаћим и страним туристима. Овде спадају и разни производи намењени грађевинарству

(цемент, челичне конструкције, намештај за опремање смештајних објеката, текстилни производи и сл.);

3) грађевинарство - производи грађевинарства налазе широко тржиште захваљујући развоју туризма кроз изградњу угоститељских објеката за смештај и исхрану, објеката за рекреацију, wellness и спа центара, аква паркова и др;

4) енергетика - обухвата потрошњу електричне енергије, водоснабдевање, гасификацију објеката и др.

С тим у вези може се очекивати повећање стварање додатне вредности, као и броја радних места и запошљавање, пре свега локалног становништва, у оним предузећима који својим активностима, производњом и сл. задовољавају потребе туриста (увећање масе произведених роба и пружених услуга).

Позитиван ефекат се може очекивати и код оних субјеката и чинилаца који обављају делатност у одређеној туристичкој дестинацији или се баве пословима развоја и промоције туризма. Предложеним решењима доћи ће до већег сузбијања сиве економије и подизања нивоа квалитета у пружању услуга. На овај начин ће се допринети већем задовољству корисника услуга, као предуслову за развој туризма, што ће се све одразити на ефекте позитивног пословања привредних субјекта, односно свих оних чинилаца који учествују у туристичкој понуди.

Као што је већ напред наведено разрађени су већ постојећи појмови, а и уведени су и поједини нови појмови, који као новина представљају савременији облик пословања и организовања субјеката у туризму, као што су: активно знање страног језика, електронска продаја, знаковни језик, продајна цена, трајни носач записа, факултативна услуга, а све са циљем ефикаснијег повезивања заједничких потреба и јачања конкурентности како на домаћем тако и на иностраном тржишту, као и у складу са потребама туристичке привреде.

Активним знањем страног језика сматра се виши средњи ниво знања страног језика, који није српски и који подразумева разумевање суштине и сложених садржаја, као и стручну расправу у вези са делатношћу коју лице обавља, изражавање са одређеним степеном лакоће, као и јасно и потпуно исказивање сопственог мишљења. Активно знање страног језика по ЦЕФР међународном стандарду за процењивање нивоа знања језика одговара нивоу језичке компетентности Б2.

Под електронском продајом подразумева се продаја туристичког путовања, излета, као и других услуга у туризму посредством интернета, без непосредног контакта са странкама. Електронска продаја је уређена и важећим прописима који се односе на електронску трговину.

Као продајна цена прописује се да је то укупна цена туристичког путовања исказана у јединственом износу, која поред услуга из програма путовања, односно посебних захтева путника, садржи и све додатне трошкове, укључујући порезе, таксе, као и друге трошкове, који су као неодвојив део неопходни за реализацију туристичког путовања.

Трајним носачем записа се сматра средство које омогућава да давалац услуге или корисник услуге сачува електронске податке који су намењени кориснику услуге,

да тим подацима може да се приступи и да се репродукују у неизмењеном облику, у периоду који одговара сврси чувања података.

Под трансфером се подразумева превоз путника који се реализује на краћој релацији искључиво на дестинацији, односно локалу, у вези са реализацијом туристичког путовања или излета.

Док се под факултативном услугом сматра услуга која може бити садржана у програму путовања, а не чини његов обавезан елемент, од које не зависи реализација туристичког путовања и чија цена није урачуната у продајну цену туристичког путовања (излети, улазнице, разни видови осигурања и сл.).

Програм развоја туристичког производа је плански документ којим се ближе одређује развој туристичких производа од посебног значаја утврђених Стратегијом. Програм развоја туристичког производа доноси Влада на предлог министарства.

Нацртом закона предвиђено је да израду предлога програма развоја туристичког производа може да припреми и аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, као и удружење основано са циљем развоја и унапређења оног туристичког производа, на који се предлог односи и доставља се министарству.

У том случају министарство, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе и удружење поступа на прописан начин.

Такође је предвиђено проглашење туристичког простора. Поступак за проглашење туристичког простора покрене се предлогом за проглашење, који припрема министарство. Иницијативу, која треба да садржи све прописане елементе, може поднети и јединица локалне самоуправе, на чијој територији се налази туристички простор, уз претходну сагласност министарства.

У погледу послова туристичких агенција уведене су одређене новине, а неке одредбе су додатно разрађене и квалитетније формулисане како би се унела додатна сигурност и транспарентност пословања.

Делатност туристичке агенције може се обављати повремено на сајмовима и на другим јавним манифестацијама, а најдуже 15 дана, под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

У том случају туристичка агенција се ослобађа од обавезе регистрације огранка, испуњености услова у погледу уређења и опремања као и да за тај простор има руководица. Код одузимања лиценце за рад туристичкој агенцији, поред већ прописаних разлога додаје се нов, ако су у току једне године донета два правоснажна решења о забрани рада. (Члан 63.) Након одузимања лиценце организатор путовања може да реализује само претходно продата путовања, ако је за та путовања обезбеђена прописана гаранција путовања, као и доказ да је обезбеђено извршење услуга за реализацију тог путовања и ако се путник писаним путем са тим сагласи. (Члан 63.)

Поред постојећих обавеза прописује се и да на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин, обавештава корисника услуге о услузи коју нуди, у погледу начина, времена пружања услуге, реализације, цене, посебних погодности, других трошкова и сл. (Чл.67.)

Исто тако и да за сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном посебном простору пријави одговарајућем регистру у року од 7 дана (више не треба и Регистру туризма) као и да у прописаном облику, садржини и

начину води евиденцију програма путовања, да у периоду од две године чува сву документацију у вези са продатим туристичким путовањима као и да уговори и документација морају бити на српском језику. Изузетно, даје се могућност да уговори и документација могу бити двојезични, од којих је један српски језик. (Чл.67.)

Код продаје туристичких аранжмана, туристичка агенција је дужна да продаје туристичко путовање по продајној цени, која се исказује у јединственом износу. Продајна цена туристичког путовања мора да садржи све оне трошкове, који чине неодојив део неопходан за реализацију тог путовања. (Члан 64.)

Код продаје електронским путем, туристичка агенција је дужна да послује у складу са овим законом и законом којим се уређује електронска трговина. Такође дужна је да испуни посебне услове, као и да електронску продају врши на прописан начин. Мора да има регистрован национални интернет домен Републике Србије преко кога продаје услуге. Мора да на својој интернет страници, односно веб презентацији видно објави прописане податке. Исто тако посредством друштвених мрежа, других сајтова и сл., даје обавештење о туристичком путовању, излету и другим услуг услугама које пружа, дужна је да испуни исте прописане услове. (Члан 50.)

Такође поред постојећих елемената прописује се да програм путовања садржи: редни број и назив програма путовања из прописане евиденције, податке о броју и врсти лежаја у смештајној јединици, као и друге карактеристике услова смештаја, продајну цену туристичког путовања са свим услугама и цену факултативних услуга.

Туристичка агенција је у обавези да након израде програма путовања исти нумерише, овери и одложи по хронолошком реду у посебан регистар, који се може водити и на трајном носачу записа и не може да врши измене прописаних елемената. Назив туристичког путовања не може да садржи речи из програма путовања које се односе на факултативну услугу. (Члан 72.) Такође Нацртом закона је прописано да Туристичка агенција је дужна да сва документа из уговора о путовању уручи путнику непосредно, електронским путем или на трајном носачу записа, уз потврду путника о пријему тих докумената (потписом или електронским путем).

Пре отпочињања туристичког путовања туристичка агенција је у обавези да путнику на исти начин да податке о лицу на дестинацији овлашћеном за пружање обавештења и упутстава и заштите права путника за све време трајања туристичког путовања (име и презиме, контакт телефон, имејл адреса и др.), односно контакт податке о локалном представнику или агенцији (Члан 76.).

Као што је напред наведено код туристичких професија нема већих новина, осим прецизирања појединих појмова. Код изнајмиљивања моторног возила (rent-a-car) детаљно је прецизирано које услове предузетних треба да испуни, прописана је спецификација самог моторног возила као и потребна документација, њено вођење и права и обавеза корисника услуге.

Усаглашавање са Законом о инспекцијском надзору условило је прописивање ширих, односно нових овлашћења туристичких инспектора, али и других инспектора којима је поверен надзор над извршењем закона. У делу казнене политике нема значајнијих новина, међутим прописане су казне у вишем износу за све оне субјекте, који по овим одредбама, али и одредбама Закона о инспекцијском надзору имају третман нерегистрованог субјекта.

У том смислу предложена су решења која се односе на јавни сектор на свим нивоима, али и на привредне субјекте који обављају делатности и пружају услуге из области туризма и иста ће имати позитиван утицај и на кориснике туристичких услуга, кроз обезбеђивање њихове ефикасније заштите а у складу са Директивом ЕУ.

6. Трошкови које ће примена закона створити грађанима и привреди

Огранак страног правног лица ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона, док ће привредно друштво, друго правно лице и предузетник ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона. Повећање трошкова за привреду се не очекује.

У делу који се односи на грађанство, Нацрт прописује да туристички водичи и туристички пратиоци који поседују легитимације без назначеног рока важења у обавези су да изврше њихову замену у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона. Трошак спровођења испита за туристичке водиче и туристичке пратиоце износи _____ РСД на годишњем нивоу из буџета Републике Србије, док је годишњи прилив по основу полагања стручног и практичног дела испита за туристичке водиче и туристичке пратиоце износи 7,2 милиона РСД. Цена испита није мењана од 2008. године (нити постоји интенција повећања исте) и износи 18.000 РСД за испит за туристичке водиче и 9.000 РСД за полагање испита за туристичке пратиоце. У овом тренутку, у Републици Србији нити једна локална самоуправа није организовала испит за локалне туристичке водиче па не постоје процене које се односе на висину очекиваних трошкова или прилива у буџете локалних самоуправа.

7. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове

Као што је већ наведено, у вези са заменом легитимација за туристичке водиче и туристичке пратиоце корист је очигледна. Издатак није висок (висина трошка административне таксе), а корист је значајна, у смислу повећања веродостојности и тачности података из регистра туристичкох водича и пратилаца.

Стратешко опредељење наше земље да развија туризам као једну од подлога привредног и укупног развоја, подразумева и утврђивање кључних туристичких дестинација и примену мера туристичке развојне политике како би се туристичке дестинације учиниле конкурентним на међународном туристичком тржишту. На овај начин стварају се основе за непрекидан, динамичан, усклађен и конкурентан раст и развој заснован на принципима одрживости и исплативости, тржишно потврђеном квалитету услуга, предностима дестинације и препознатљивом идентитету и аутентичности у међународним оквирима.

Овим Нацртом не уведе се нови регистри нити се утиче на функционисање постојећих у смислу повећања трошкова њиховог рада. Усаглашавање са Законом о инспекцијском надзору неће проузроковати нове и додатне трошкове рада надлежних инспекција.

Имајући у виду напред наведено процењено је да ће позитивни ефекти закона на грађане, привреду али и буџете Републике Србије и јединица локалних самоуправа далеко превазићи трошкове које ће им његова примена евентуално проузроковати.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Очекује се да ће нови правни оквир створити конкурентније услове пословања на тржишту те да ће у садејству са осталим мерама које су предвиђене Нацртом свакако доринети повећаном броју долазака и ноћења страних туриста, као и девизног прилива од туризма (детаљнији подаци у оквиру одговора на друго питање). Такође, наведене мере ће допринети и повећању кретања и боравка домаћих туриста на територији Републике Србије. Односно, очекује се повећање рецептивних активности, што ће неминовно довести до смањења дефицита туристичког биланса, као дела платног биланса Републике Србије, који настаје одласком домаћих туриста ван територије Републике Србије.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону

Основана је Посебна радна група за припрему текста Нацрта Закона о туризму и припрему техничке спецификације ИТ структуре за развој и успостављање електронског система пријављивања и одјављивања туриста (Е туриста). Чланови Посебне радне групе су формирану у два тима:

- правни тим, за израду текста Нацрта Закона о туризму, односно на припреми нацрта регулативе којом ће се уредити област туризма;

- технички тим, задужен за израду техничке спецификације ИТ структуре за развој и успостављање електронског система пријављивања и одјављивања туриста (Е туриста) на територији Републике Србије.

Посебна радна група састављена је од представника надлежних ресорних министарстава, Канцеларије за ИТ и Е управу, а радом Посебне радне групе председавао је саветник Председника Владе РС. Такође, у рад Посебне радне групе укључени су и представници асоцијације туристичких агенција (YUTA) и асоцијације хотелијера (HORES), удружења бања Србије, удружења туристичких водича Србије, Привредне коморе Србије, ТОС-а, ТОБ-а, Секретаријата за привреду града Београда, као и представници високошколских установа, из редова стручњака у области туризма.

Јавна расправа је одржана у периоду од 1. до 20. јуна 2018. године (у складу са Програмом јавне расправе који је одредио Одбор за привреду и финансије) и почела је постављањем Нацрта закона о туризму на интернет страници Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

Сви заинтересовани били су у могућности да преузму текст Нацрта и упознају се са предложеним решењима, као и да доставе примедбе, предлоге и коментаре електронским путем.

Према Програму јавне расправе централни догађај, у форми округлог стола, у организацији Министарства и Привредне коморе Србије, одржан је 8. јуна 2018. године, у просторијама Привредне коморе Србије.

Позив за учешће на овом догађају постављен је на сајту Министарства и Привредне коморе Србије и сви заинтересовани могли су да присуствују догађају и активно учествују у дискусији. Одзив представника привреде и стручне јавности био је изузетно велик и присутнима су представљени разлози, као и суштина предложених измена Закона.

Јавној расправи су присуствовали представници:

- асоцијација туристичких агенција – Ута, Атас и Антас,
- ХОРЕС-а – Удружење хотелијера и ресторатера Србије,
- Кампинг асоцијације Србије,
- Агенција које пружају усугу изнајмљивања возила,
- Удружење туристичких водича Србије,
- Удружење бања Србије,
- Јединца локалне самоуправе (града и општине) и то представници Секретаријата за привреду Града Београд,
- Туристичке организација Београд,
- Туристичке организације Србије,
- ТО Нови Сад,
- ТО Соко Бања,
- Привредне коморе Београда,
- Представници факултета и високих школа на којима се изучава туризам,
- бројни појединци, привредници, који су као учесници узели учешће у расправи.

Надаље, на седници одржаној 19. јуна 2018. године о нацрту закона позитивно се изјаснио и Национални савет за развој туризма Републике Србије основан Одлуком Владе РС.

Имајући у виду да је одзив релевантних представника туристичких агенција, угоститељства, туристичких професија, јединица локалне самоуправе, туристичких организација, удружења и др. био на веома завидном нивоу, општа је оцена да је јавна расправа успешно спроведена и да је остварена задовољавајућа сарадња између представника Министарства, као предлагача прописа, и свих заинтересованих страна.

10. Које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Нацртом закона предвиђене су следеће мере за спровођење акта:

Регулаторне: доношење следећих подзаконских аката од стране министарства надлежног за послове туризма у периоду од 6 месеци од дана ступања на снагу Закона о туризму.

1. Код туристичких агенција које врше продају електронским путем, прописано је да:

Министар прописује посебне услове које треба да испуни туристичка агенција која продаје услуге посредством интернета, као и начин електронске продаје туристичког путовања, излета и других услуга у туризму.

Код програма развоја туристичког производа прописано је да:

Министар ближе прописује садржину предлога, начин и услове за израду и подношење предлога програма развоја туристичког производа.

Институционално управљачке: министарство надлежно за послове туризма, АП, јединице локалне самоуправе, Туристичка организација Србије, туристичке организације АП, регионалне туристичке организације (3), локалне туристичке организације (120), Агенција за привредне регистре и др. Одлуком Владе Републике Србије основан је Национални савет за развој туризма Републике Србије који окупља високе представнике свих релевантних ресора јавног сектора, АП Војводине, представнике Привредне коморе Србије, истакнуте привреднике и појединце, представнике пословних и струковних удружења, ТОС-а, универзитета (факултета) приватног и јавног сектора на којима се изучава туризам. Задаци Националног савета су:

- 1) успостављање координације и комуникације свих укључених страна у циљу развоја туристичке индустрије и позиционирања Републике Србије;
- 2) обезбеђивање јавности и одговорности у домену развоја Републике Србије као туристичке дестинације у развоју туристичких производа Републике Србије;
- 3) повећање степена конкурентности туристичке привреде Републике Србије као туристичке дестинације и унапређење пословне климе у туризму;
- 4) унапређење инвестиционе климе и повећање инвестиционог улагања у туризам;
- 5) анализа ефикасности микрорегиона (инфраструктура, туристички производи, брендирање);
- 6) предузимање мера за унапређење конкурентности кроз промоцију и маркетинг, изградњу инфраструктуре, усклађивање локалних и регионалних институција и друго.

Националним саветом председава министар надлежан за послове туризма.

Нерегулаторне мере: Влада Републике Србије на годишњем нивоу

Влада Републике Србије уредбама ближе прописује услове и начин доделе и коришћења средстава подстицаја из члана 28. овог закона на годишњем нивоу у складу са законом о буџету.